

ردیابی خرس پردیسان با سیب

چند روز است (از پنجشنبه هشتم خرداد) توله خرسی قهوه‌ای جایگاه نگهداری‌اش را در مرکز نگهداری حیات‌وحش پردیسان ترک کرده و در فَنسی بزرگ‌تر از محدوده اصلی پارک پردیسان گم شده است. پشه‌ا حراتی هم نتوانسته توله خرس را پیدا کند و حالا قرار است با کم‌ی صوری بیشتر تله‌ای پهن کنند تا شاید توله خرس به جای خوردن توت‌های پارک، هندوانه، سیب، طالبی و... هوس کند و به تله بیفتد. اگر چه نگرانی در مورد این توله خرس بی‌تجربه به‌دلیل وجود سگ‌های بدون صاحب وجود دارد، ولی کارشناسان سازمان همچنان امیدوارند که او را سرحال و سالم پیدا کنند. تاکنون ردپای خرس را در جاهای مختلف پارک دیده‌اند. ظاهراً توله خرس در حال کنجکاوری و شناخت دنیای اطرافش است. این توله خرس یکی از ۲ توله خرس قهوه‌ای است که اواخر اردیبهشت امسال توسط یکی از محیط بانان استان فارس، حین گشت‌زنی پیدا شد. مادر آنها توسط یک شکارچی متخلف کشته و لاشه‌اش در منطقه ابرج شهرستان مرودشت پیدا شده بود.

هواشناسی

سامانه بارشی در راه است

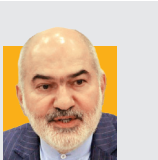
بنا بر گزارش سازمان هواشناسی کشور، امروز دوشنبه (۱۲ خرداد) جوی آرام و پایدار در کل کشور برقرار است و ورود سامانه بارشی از شمال غرب برای فردا سه‌شنبه پیش‌بینی می‌شود. کارشناس سازمان هواشناسی کشور با اعلام این خبر به همشهری گفت: «از عصر امروز شکل‌گیری توده گرد و خاک و نفوذ آن به بخش‌هایی از مناطق جنوب، جنوب‌غرب و غرب کشور پیش‌بینی می‌شود.»
فربا گودرزی افزود: «سه‌شنبه نیمه‌شمالی آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل رگبار، رعد و برق و وزش باد شدید موقتی را تجربه می‌کند. فعالیت سامانه بارشی در روز چهارشنبه و برق علاوه بر این مناطق در کردستان و زنجان نیز پیش‌بینی می‌شود.»
گودرزی ادامه داد: «پنجشنبه در برخی مناطق شمال آذربایجان غربی، شمال آذربایجان شرقی، اردبیل، سواحل دریای خزر، خراسان شمالی، ارتفاعات البرز مرکزی در تهران و البرز، رگبار و رعد و برق، وزش ب‌باد موقتی و احتمال تگرگ پیش‌بینی می‌شود.»

عکس خبر

پادهای ۱۴۰ روزه سیستان

افزایش سرعت پادهای ۱۴۰ روزه وتشدید پدیده گردوغبار، شمال سیستان و بلوچستان راه آستانه بحران اقلیمی رسانده و آلودگی هوا به سطح خطرناک رسیده است. سیستان بار دیگر در تیررس پدیده‌ای قرار گرفته که سال‌هاست با جغرافیای این منطقه گره خورده است؛ پادهای ۱۴۰ روزه، این بار با شدتی بی‌سابقه بر زابل، زهک و شهرهای اطراف تاخته و زندگی مردمان این دیار را زیر لایه‌ای از گردوغبار مدفون کرده است. این توفان‌ها که از نظر جغرافیایی با فقر پوشش گیاهی و خشکی مفرط زمین‌های سیستان پیوند دارد، پیامد مستقیم تغییرات اقلیمی، برداشت بی‌رویه منابع آبی و مدیریت ناکارآمد منابع طبیعی در دهه‌های گذشته است. عکس: ایرنا

۱۰ میلیون نفر در معرض تجمات نابودی جنگل‌های زاگرس

سیدمحمدرضا موالی‌زاده، استاندار خوزستان:توسعت حوزه زاگرس ۱۱ استان کشور را دربرمی‌گیرد و بیش از ۱۰ میلیون نفر در این منطقه زندگی می‌کنند که معیشت آنها به سلامت این اکوسیستم وابسته است. ما نیازمند برنامه‌ای جامع هستیم که هم به جنبه‌های زیست‌محیطی بپردازد و هم معیشت جوامع محلی را مورد توجه قرار دهد.

نجات میش مرغ با جعبه مداد رنگی

روستای «کوچک سفلی» در دل دشت‌های بکر سقز پیام‌آور حفاظت از محیط‌زیست شده است

مجدید جباری روزنامه‌نگار گزارش

دیوار پارک روستای «کوچک سفلی» در دل دشت‌های بکر سقز تبدیل به بوم نقاشی شده و تصویر میش‌مرغ، پرندهای نادر و در معرض خطر انقراض را با رنگ‌هایی زنده و پرآمید به نمایش گذاشته است. این اثر هنری ترکیبی از تلاش کودکان و دغدغه‌های مردم محلی است که می‌خواهند رابطه نزدیک‌تری با طبیعت برقرار کنند. این کار علاوه بر افزایش آگاهی در میان اهالی، راه تازه‌ای برای حفاظت از محیط‌زیست منطقه و جلب توجه گردشگران به حساسیت‌های طبیعی فراهم کرده است.

دیوار روستا؛ پیام‌آور محیط‌زیست

کودکان روستای «کوچک سفلی» با همراهی افسر تازه‌مولود، دهیار جوان و دغدغه‌مند دیوار پارک را پیام‌آور ارزش‌های زیست‌محیطی کرده‌اند. تازه‌مولود درباره انگیزه این اقدام می‌گوید: زیستگاه میش‌مرغ بخشی مهم از هویت فرهنگی و طبیعی ماست. اگر نتوانیم این پرنده را حفظ کنیم، نه‌تنها بخشی از طبیعت را از دست می‌دهیم، بلکه ریشه‌های فرهنگی‌مان نیز آسیب می‌بیند. باید از کودکی عشق به طبیعت را در دل بچه‌ها بکاریم تا در آینده پاسدار این میراث باشند. او ادامه می‌دهد: دیوارنگاره زبان مشترکی است که همه را به فکر وامی‌دارد، حتی کسانی که سواد خواندن ندارند. امیدوارم این اثر نقطه‌آهالی روستا، بلکه گردشگران و رهگزان را هم به شکنندگی حیات وحش حساس کند.

حفاظت از میش‌مرغ با زبان هنر

عضو هیأت مدیره انجمن زین‌بانان هم از چهره‌های محلی مؤثر در حفاظت از حیات وحش است که نقش فعالی در مشارکت مردم محلی به‌ویژه کودکان در حفاظت از میش‌مرغ دارد. دیار محمدنژاد در گفت‌وگو با همشهری از نقش هنر در فرهنگسازی می‌گوید: در روستای کوچک سفلی که یکی از زیستگاه‌های میش‌مرغ در منطقه است، تصمیم گرفتیم با استفاده از زبان هنر مردم را وارد جریان حفاظت کنیم. هنر‌مندی محلی و گروهی از کودکان تصویر میش‌مرغ را بر دیوار مدرسه و مکان‌های عمومی نقاشی کردند.

همچنین از نقش دست‌ها و اثر انگشت بچه‌ها برای طراحی پر و بال پرنده استفاده شد تا کودکان روستا نیز خودشان را بخشی از این ماجرا بدانند. او می‌افزاید: بچه‌ها علاوه بر نقاشی روی دیوار، آثارشان را روی کاغذ هم خلق کرده‌اند که قرار است در نمایشگاه‌های در کشور نمایش داده شود. این کار باعث می‌شود صدای میش‌مرغ از زبان کودکانی که با آن بزرگ شده‌اند شنیده شود. محمدنژاد تأکید می‌کند: هدف ما فقط نقاشی نیست؛ می‌خواهیم بگویم که حیات وحش بخشی از فرهنگ ماست و محافظت از آن تنها از راه آموزش و مشارکت مردمی ممکن است.

تهدیدات میش‌مرغ

در حاشیه سایت زیالهای که در نزدیکی یکی از اصلی‌ترین زیستگاه‌های میش‌مرغ در دشت سوتاو واقع شده سگ‌های ولگرد تهدیدی جدی برای حفظ جان این پرنده‌اند. این سایت زیاله همچنین با از بین بردن منابع غذایی و افزایش ابتلای میش‌مرغ‌ها به بیماری شرایط زیستی آنها را به‌شدت بحرانی کرده است. یکی دیگر از عوامل مهم تهدیدکننده، چرای دام‌ها در دشت‌هاست که منجر به لگدمال شدن جوجه‌های تازه‌متولد می‌شود. این عامل در کنار سایر عوامل، موجب شده تا فرایند زادآوری عملاً بی‌نتیجه بماند. سالانه فقط ۲ یا ۳ جوجه متولد می‌شوند که به‌دلیل این تهدیدات، شانس چندانی برای بقا ندارند و در نهایت از بین می‌روند. به همین دلیل، جمعیت میش‌مرغ در سال‌های اخیر در جاذده و هیچ رشدی نداشته است.

امید به نجات میش‌مرغ

میش‌مرغ، پرندهای نادر و باشکوه است که جمعیتش در سال ۱۳۹۹ در دشت‌های اطراف یوکان و سقز به کمتر از ۱۶ فرد رسید و زنگ خطر انقراض آن به صدا درآمد، اما با اجرای پروژه حفاظت مشارکتی و همراهی مردم محلی، به‌ویژه گندم‌کاران که در قالب پویش «۱۰۰متر برای میش‌مرغ» بخشی از مزارعشان را درو نکردند، جمعیت این پرنده افزایش یافت و براساس آخرین سرشماری‌ها اکنون پیش‌بینی می‌شود به کمتر از ۲۵۰ فرد رسیده باشد. به‌تازگی فرایند تکثیر در اسارت میش‌مرغ نیز آغاز شده و نخستین جوجه‌های متولدشده با این روش نویدبخش بقای این گونه در حال انقراض است.

جعفر شیخ‌جلیلی، فعال محیط‌زیست؛

میش‌مرغ در حال حاضر در میان گونه‌های در معرض خطر ایران در وضعیت بسیار نگران‌کننده‌ای قرار دارد، حتی بسیار نگران‌کننده‌ای یوزپلنگ آسیایی

میش‌مرغ در حال حاضر در وضعیت بسیار نگران‌کننده‌ای قرار دارد، حتی وخیم‌تر از یوزپلنگ آسیایی

دیارمحمدنژاد، عضو هیأت مدیره انجمن زین‌بانان؛

در روستای کوچک سفلی که یکی از زیستگاه‌های میش‌مرغ در منطقه است، تصمیم گرفتیم با استفاده از زبان هنر مردم را وارد جریان حفاظت کنیم

افسر تازه‌مولود، دهیار روستا؛

زیستگاه میش‌مرغ بخشی مهم از هویت فرهنگی و طبیعی ماست. اگر نتوانیم این پرنده را حفظ کنیم، نه‌تنها بخشی از طبیعت، بلکه ریشه‌های فرهنگی‌مان را از دست می‌دهیم

در روستای کوچک سفلی از توابع سقز، دهیارهای محلی با همکاری روزنامه‌نگار به بوم نقاشی یک پیام زیست‌محیطی تبدیل کردند.

بحرانی‌تر از شرایط یوز

یکی دیگر از فعالان محیط‌زیست محلی که او نیز در انجمن زین‌بانان فعالیت می‌کند و سال‌ها در لباس محیط‌بانی از حیات وحش منطقه حفاظت کرده، جعفر شیخ‌جلیلی است. او درباره اهمیت این گونه نادر به همشهری می‌گوید: میش‌مرغ روزگاری نماد زندگی در دشت‌های منطقه بود، اما امروز به‌سختی می‌توان آن‌سری از آن یافت. تخریب زیستگاه، سگ‌های ولگرد، شکار بی‌رویه و تغییرات اقلیمی جمعیت آن را به‌شدت کاهش داده است.

وی تأکید می‌کند: میش‌مرغ در حال حاضر در میان گونه‌های در معرض خطر ایران در وضعیت بسیار نگران‌کننده‌ای قرار دارد، حتی وخیم‌تر از یوزپلنگ آسیایی. تفاوت در اینجاست که یوز به‌دلیل اطلاع‌رسانی گسترده، حمایت‌های دولتی و جلب توجه عمومی در مرکز توجه قرار گرفته، اما میش‌مرغ هنوز برای بسیاری از مردم ناشناخته است.

کمتر کسی خارج از جامعه محلی با علاقه‌مندان حیات وحش نام این پرنده را شنیده است. در عین حال، شیخ‌جلیلی از شکل‌گیری موجی از آگاهی در میان مردم محلی ابراز امیدواری می‌کند و می‌گوید: در سال‌های اخیر، علاقه اهالی منطقه به میش‌مرغ افزایش یافته و خوشبختانه شاهد حساسیت‌هایی برای حفاظت از آن هستیم. در روستای کوچک سفلی، کودکان نقاشی‌هایی از این پرنده را روی دیوارهای روستا کشیده‌اند. دیوارنگاره‌های کودکان گام مهمی در جلب توجه و مشارکت عمومی است.

مردم باید بدانند حفاظت از این پرنده مسئولیتی مشترک است. همین حرکت‌های به‌ظاهر کوچک می‌تواند گام بلندی در مسیر فرهنگسازی برای حفاظت از این گونه ارز شمند باشد. این دیوارنگاره ساده و معنادار، فراتر از یک اثر هنری محلی، نمادی از امید و مسئولیت جمعی در حفاظت از طبیعت است. کودکان، دهیار و فعالان محلی با هم نشان داده‌اند که تغییرات بزرگ می‌تواند از گام‌های کوچک آغاز شود. شاید سال‌ها بعد، کسی از کنار همین دیوار بگذرد و بگوید: اینجا نقطه‌ای بود که داستان نجات میش‌مرغ شروع شد، با دستان کوچک و قلب‌های بزرگ کودکان کوچک سفلی.

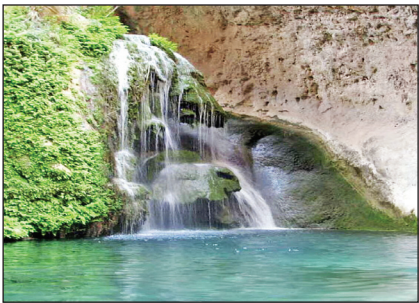

شهرک تخصصی ضایعاتی ایجاد می‌شود

حمید ملاتوری‌شمسی، استاندار همدان: با توجه به مشکلات ناشی از پراکندگی و نبود مدیریت مناسب در واحدهای ضایعاتی، ایجاد شهرک تخصصی ضایعات به‌عنوان راهکاری مؤثر برای حل این معضل در دستور کار قرار گرفته است.

کوهان‌تر از گزارش

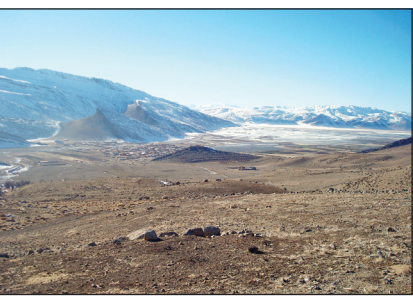
آبی که وارونه می‌رود

در دل طبیعت بکر فارس، جایی میان فراز و فرود دشت‌ها و کوه‌های سنگی، ماجرای تولد یکی از شاخه‌های اصلی رودخانه کر، قصه‌ای کمتر شنیده‌شده و شگفت‌انگیز را روایت می‌کند؛ سرگذشتی که از باران آغاز می‌شود و با چشمه‌ای خروشان در دشت درودزن جان می‌گیرد. همه‌چیز از دشت یکان آغاز می‌شود؛ دشتی پهناور و نسبتاً هموار که در فصول بارندگی به مخزن طبیعی هزاران مترمکعب آب باران تبدیل می‌شود، اما آنچه این منطقه را به یکی از نقاط خاص و کمتر شناخته‌شده آبی کشور بدل کرده، پدیده‌ای نادر در ساختار زمین‌شناختی آن است: «نفوذ آب به لایه‌های زیرین زمین و حرکت پنهانی آن در بسترهای آهکی و شکاف‌دار کوه‌های اطراف.»

حرکت در دل زمین

معاون اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری فارس در این باره می‌گوید: «جریان آب در یکی از دشت‌های فارس بر خلاف تصور همیشگی، مسیرش را وارونه طی می‌کند. آب باران که در دشت یکان جمع می‌شود به‌جای جاری شدن به‌سوی دره‌ها در دل زمین فرومی‌رود؛ ده‌ها کیلومتر مسیر زیرزمینی را در بسترهای آهکی کوه‌ها حرکت می‌کند و سرانجام به‌شکل چشمه‌ای زلال در حوضه آبریز مرودشت و در محلی در منطقه قدمگاه در دشت درودزن ظاهر می‌شود؛ پدیده‌ای نادر که یکی از سرچشمه‌های پنهان رودخانه کر را شکل داده و نقش مهمی در تأمین منابع آبی منطقه دارد.» اسحاق امیدوار به همشهری می‌گوید: «دشت یکان از توابع بخش سده شهرستان اقلید فارس است. نهشته‌های متعلق به دوره کر تاسه در حوضه آبریز دشت، ته‌نشین شده‌اند که شامل سازند داریان - کژدمی و سازند سروک بوده و تمامی سطح دشت توسط آبرفت پوشیده شده است. برخی منابع محلی نام محلی که این چشمه در آنجا می‌جوشد را همجومه عنوان می‌کنند؛ ضمن اینکه نمونه‌های دیگری نیز از این نوع سازندهای زمین‌شناسی در دشت ارژن فارس وجود دارد.»

معروف‌ترین دشت اسکان عشایر

معاون اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری فارس با اشاره به اینکه این دشت جزو مناطق کارستی زاگرس است، توضیح می‌دهد: «بعد از اجرای طرح اسکان عشایر در این منطقه، بیشتر زمین‌های این دشت از مرع به کشاورزی تغییر کاربری داده است و این دشت را به یکی از معروف‌ترین سایت‌های اسکان عشایر در کشور تبدیل کرده‌است. این موضوع، اهمیت تأمین آب موردنیاز ساکنان را بیش از پیش کرده است. عوارض کارتست (اشکال مختلف زمین‌شناسی که در نتیجه انحلال سنگ‌ها به وسیله آب‌های سطحی و زیرزمینی ایجاد می‌شوند) سهم مهمی در جذب نزولات جوی و نفوذ آب دارند. شناسایی این اشکال و عوارض در شناسایی پتانسیل منابع آب زیر زمینی، بیان آب و حفظ و مدیریت آب‌های سطحی در هر منطقه‌ای حائز اهمیت است. ریخت‌شناسی این دشت آهکی تأثیر زیادی بر شیوه زیست زاگرس‌نشینان این منطقه و همچنین شیوه معیشت آنان دارد.»

پیچیدگی طبیعت

این چشمه جلوه‌ای از قدرت و پیچیدگی طبیعت است و منبع تغذیه‌ای ارزشمند برای رودخانه کر نیز محسوب می‌شود. اگرچه بیشتر نگاه‌ها به سده درودزن و رودخانه کر دوخته شده، اما این سرچشمه پنهان در دل دشت و کوه نشان می‌دهد گاه حیات از جایی شروع می‌شود که چشم انسان کمتر به آن توجه دارد. کارشناسان منابع طبیعی و آب‌شناسی، این چشمه را به‌دلیل مسیر خاص زیرزمینی‌اش و نقش مهمی که در تعادل اکولوژیکی منطقه دارد، یکی از گلوگاه‌های حیاتی حوضه آبریز رود کر می‌دانند. در سال‌های اخیر با کاهش بارش‌ها و افزایش برداشت‌های بی‌رویه، اهمیت این چشمه‌ها بیش از قبل نمایان شده است.

رود کر، بزرگ‌ترین رودخانه استان فارس و یکی از منابع اصلی تأمین آب کشاورزی، صنعتی و آشامیدنی شهرهای شیراز، مرودشت و خرامه است. رود کر از کوه‌های زاگرس سرچشمه می‌گیرد، طبق اسطوره‌شناسی سومری و نوشته‌های پهلوی به کوه‌های شرق سومر و غرب پارس «کوک» به معنای «کوه» می‌گفتند که نام رود کر از اینجا ریشه گرفته‌است.

برای تماشای فیلم گزارش، این کیوار کدرا اسکن کنید